

University of Gothenburg
School of Business, Economics and Law
Business and Innovation Law II, 30 hec
Department of Law

Avtal och avtalshantering vid akademiskt nyttiggörande

RÄTTSLIG ANALYS OCH REKOMMENDATIONER I ANLEDNING
AV KOMMERSIALISERING VID STORKÖPINGS UNIVERSITET

ARTA EKMAN

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
SCHOOL OF BUSINESS, ECONOMICS AND LAW

Table of Contents / Innehållsförteckning

1	INLEDNING OCH UPPDRAG	3
2	ANALYTISK RAM: DEN AKADEMISKA MILJÖNS FYRA NYTTIGGÖRANDELOGIKER	4
2.1	OPEN AND FREE KNOWLEDGE.....	4
2.2	APPLICABLE KNOWLEDGE	4
2.3	INNOVATION	4
2.4	OPEN KNOWLEDGE PLATFORMS.....	4
2.5	LOGIKERNAS KONKURRENS I DET AKTUELLA FALLET.....	5
3	AVTAL SOM RÄTTSLIGT VERKTYG FÖR NYTTIGGÖRANDE	5
3.1	FORSKNINGSRESULTAT SOM RÄTTSLIG RESURS OCH AVTALSOBJEKT (1B).....	5
3.1.1	<i>Två objektifieringsnivåer – kunskapstillgång och immaterialrättsligt objekt</i>	5
3.1.2	<i>Forskarens perspektiv och juristens perspektiv – en epistemisk asymmetri</i>	6
3.1.3	<i>De relevanta immaterialrättsliga objektkonstruktionerna</i>	7
3.1.4	<i>Läraryrket och dess räckvidd</i>	10
3.1.5	<i>Spänningen mellan utnyttjandelogikernas perspektiv på äganderätt och objektkonstruktion</i>	11
3.1.6	<i>Implikationer för avtalsutformning</i>	12
3.2	OPERATIVT RAMVERK FÖR COMPLIANCE I AKADEMISK FORSKNINGSMILJÖ.....	12
3.2.1	<i>Kontroll vid övergångsmomenten – när material lämnar forskningsmiljön</i>	13
3.2.2	<i>Kontinuerlig kontroll under forskningens gång</i>	14
3.2.3	<i>Specifika compliance-områden och deras kontraktuella återspeglning</i>	15
3.2.4	<i>Hantering av specifika riskpunkter i det aktuella ärendet</i>	17
3.3	AVTALSHANtering SOM MÖJLIGGÖRARE FÖR PARALLELLA LOGIKER	18
3.3.1	<i>De fyra arkitektoniska elementen</i>	18
3.3.2	<i>Logikernas oförenlighet och avtalets roll som översättare</i>	18
3.3.3	<i>Kompromiss eller arkitektur?</i>	19
4	JURIDISKA VERKTYG, IT-STÖD OCH STYRDOKUMENT	20
4.1	JURIDISKA VERKTYG	20
4.1.1	<i>Avtalsmallar och klausulbibliotek</i>	20
4.1.2	<i>Register över intellektuella tillgångar (IA-register)</i>	20
4.1.3	<i>Due-diligence-checklistor</i>	22
4.1.4	<i>Beslutsdokumentation och delegationsordningar</i>	22
4.1.5	<i>Standardformulär för uppfinnaranmälan (invention disclosure)</i>	22
4.2	IT-VERKTYG	22
4.2.1	<i>Contract Lifecycle Management-system (CLM)</i>	22
4.2.2	<i>Verktyg för konsekvensbedömning avseende dataskydd (DPIA)</i>	23
4.2.3	<i>Samtyckeshanteringssystem</i>	23

4.2.4	<i>Loggningsverktyg för AI-träning</i>	24
4.2.5	<i>Åtkomstkontrollsystem</i>	24
4.3	STYRDOKUMENT OCH DERAS RÄTTSLIGT BINDANDE KARAKTÄR.....	24
4.3.1	<i>IP-policy (Detta är något som redan existerar men som bör kontrolleras)</i>	25
4.3.2	<i>Datapolicy</i>	25
4.3.3	<i>Publiceringspolicy</i>	25
4.3.4	<i>Etikriktlinje</i>	27
4.3.5	<i>Avtalspolicy</i>	27
4.3.6	<i>Den rättsligt bindande karaktären</i>	27
4.3.7	<i>Centrala arbetsgrupper för regulatorisk efterlevnad</i>	27
5	FRAMTIDA ORGANISERING AV JURIDISKA AVDELNINGEN	28
5.1	ORGANISERING.....	28
5.2	NÖDVÄNDIGA JURIDISKA KOMPETENSER.....	29
5.2.1	<i>Dataskydd och AI</i>	29
5.3	AVDELNINGENS FRAMTIDA ROLL.....	30
5.4	PLACERING AV DET JURIDISKA ANSVARET.....	31
6	SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER TILL LEDNINGEN	32
6.1	OMEDELBARA ÅTGÄRDER I DET AKTUELLA ÄRENDET.....	32
6.2	STRUKTURELLA ÅTGÄRDER.....	32
6.3	ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER.....	33
6.4	AVSLUTANDE REFLEKTION.....	33
	BIBLIOGRAPHY OF REFERENCES / KÄLLFÖRTECKNING	34

1 Inledning och uppdrag

Detta PM utgör underlag för rektor Mats Lundqvists fortsatta beredning av frågan om STH:s kapacitet att hantera akademisk forskning och nyttiggörande genom avtal och avtalshantering. Uppdraget avgränsas till de tre stödfrågor som Innovationskontoret formulerat: analys av relevanta avtal för utnyttjande av forskningsresultat enligt de fyra nyttiggörandelogikerna, inbegripet hur compliance-skyldigheter kan adresseras genom avtal; reflektion kring de juridiska och tekniska verktyg samt styrdokument som STH-organisationen behöver; samt reflektion kring framtida organisering av juridiska avdelningen vid Innovationskontoret.

PM:en bygger på den faktagrund som dokumenterats i samband med ett praktiskt införlivande av de nuvarande rutinerna (nedan "Bilagan") i syfte att skapa praktiskt förankrade rekommendationer. Bilagan utgör en detaljerad genomgång av kunskapstillgångarna KA01–KA11, intressentkartan, riskbedömningen och nyttiggörandestrategin. Föreliggande PM upprepar inte den analysen utan hänvisar löpande till Bilagan och fokuserar på de avtalsrättsliga och organisatoriska slutsatser som följer för Innovationskontoret.

Det aktuella ärendet rör kommersialisering av en AI-baserad radiologisk diagnostiseringsmetod. Metoden är resultatet av ett radiologiskt forskningsprojekt som professor Berit Östlund (STH) och docent Anders Äng (GU) bedrivit i anslutning till en kontraktsforskningsrelation med ST Medicinteknik AB (STMAB). Projektet bygger i sin tur på Berits bredare meta-forskning inom maskininlärning och hälso- och sjukvårdsdiagnostik, som pågått i drygt trettio år och utgör projektets background knowledge. Erik Yngel är tilltänkt VD i den planerade avknoppningen. Tre kritiska problemkomplex är dokumenterade i Bilagan: (a) avgränsningen mellan STMAB:s foreground och Berits background, med pågående parallella patentansökningar och resulterande Freedom-to-Operate-konflikt (Bilagan avsnitt 2.1, 5.1.1); (b) ett samtyckesgap rörande Anders cirka tjugo år gamla radiologidata (KA06) som saknar dokumenterade patientsamtycken (Bilagan avsnitt 2.2, 5.2.1); samt (c) en bekräftad informationssäkerhetsincident där tidigare doktoranden Cesar Åhman, numera anställd hos STMAB, haft oönskad databasåtkomst (Bilagan avsnitt 2.6.3).

Den teoretiska analysen i denna PM bygger huvudsakligen på Petrussons begreppsapparat utvecklad inom KMP-programmet (Petrusson, Research and Utilization, 2016), särskilt distinktionen mellan kunskapstillgångar och immaterialrättsliga objekt och de fyra utnyttjandelogikerna som sammantaget utgör grunden för Innovationskontorets analytiska arbete. Denna teoretiska grund är central för att kunna formulera operativt hanterbara rekommendationer.

PM:en är strukturerad i sex avsnitt. Avsnitt 2 introducerar de fyra utnyttjandelogikerna som analytisk ram. Avsnitt 3 är den centrala avtalsrättsliga analysen, indelad i tre delar som tillsammans utgör svaret på fråga 1: en teoretisk grundläggning av forskningsresultat som rättsliga objekt (3.1), ett operativt ramverk för compliance-hantering i forskningsmiljön (3.2), och en avslutande analys av hur avtalshantering möjliggör att flera utnyttjandelogiker

tillämpas parallellt (3.3). Avsnitt 4 behandlar de juridiska verktyg, IT-stöd och styrdokument som krävs (svar på fråga 2). Avsnitt 5 ger Innovationskontorets förslag på framtida organisering av juridiska avdelningen (svar på fråga 3). Avsnitt 6 sammanfattar de centrala rekommendationerna.

2 Analytisk ram: den akademiska miljöns fyra nyttiggörandelogiker

Innovationskontorets etablerade modell vilar på fyra nyttiggörandelogiker som var och en utgör en distinkt värdeskapandelogik med särskilda krav på hanteringen av intellektuella tillgångar. Modellen – som har sin ursprungliga formulering i Petrussons arbete inom KMP-programmet (Petrusson, Research and Utilization, 2016, kap. 3.3) – är beskriven i Bilagan avsnitt 1.2 och rekapituleras här i den utsträckning den behövs som ram för den efterföljande avtalsanalysen.

2.1 Open and Free Knowledge

Värdeskapande genom maximal tillgänglighet och spridning av forskningsresultat genom akademisk publicering, undervisning och öppna kanaler. Den primära strategiska utmaningen är konflikten mellan akademisk öppenhet och nyhetskravet i EPC art. 54 – varje publicering eller offentlig presentation av tekniskt innehåll riskerar att destruera patenterbarheten absolut. I det aktuella fallet aktualiseras detta genom Berits konferenspresentationer vid MIT, vars exakta innehåll inte är fullständigt dokumenterat (Bilagan, intervjuanteckningar Berit).

2.2 Applicable Knowledge

Värdeskapande genom direkt industriell tillämpning, typiskt via kontraktsforskning eller uppdragsforskning. Den centrala utmaningen är fördelningen mellan background och foreground, där den senare typiskt tillfaller finansiären medan forskarna behåller den förra med en användarlicens till finansiären. STMAB-avtalet är det centrala exemplet i caset.

2.3 Innovation

Värdeskapande genom kommersialisering av forskningsresultat i en avknoppning, licensieringsbaserad innovation eller projektbaserad innovation. Nyttiggörandeformen kräver strikt kontroll över intellektuella tillgångar – hård IP genom patent och företagshemligheter, kapitaliseringsförberedande chain-of-title-konsolidering, samt tydlig rollfördelning mellan akademi och bolag.

2.4 Open Knowledge Platforms

Värdeskapande genom datadelning och plattformsbaserade samarbeten, ofta med internationella noder. Utmaningen är att reglera graden av öppenhet – vem får åtkomst på

vilka villkor – typiskt via licensavtal (Creative Commons), Terms of Use och datadelningsavtal.

2.5 Logikernas konkurrens i det aktuella fallet

I STH-fallet konkurrerar dessa logiker direkt. Berits utilitaristiska ambition att gagna välfärdssystemet drar mot logikerna 1 och 4; STMAB-relationen tillhör logik 2; Erik Yngels bolagsbygge tillhör logik 3 och förutsätter exklusivitet som de andra logikerna riskerar att underminera. Den i Bilagan avsnitt 4.2 föreslagna Dual-Track Value Model – där det öppna och det kommersiella spåret hålls juridiskt separerade – utgör Innovationskontorets primära strategi för att hantera denna konflikt.

En central poäng som utvecklas i avsnitt 3 är att logikerna ställer olika och delvis oförenliga krav på hur långt forskningsresultaten ska objektifieras rättsligt. Open and Free Knowledge fokuserar på licensvillkor – frågan "vad får jag göra med materialet?" – utan att äganderätten är central. Innovation fokuserar tvärtom på äganderätt – frågan "vem äger detta?" – och kräver fullständig immaterialrättslig objektifiering som förutsättning för investerbarhet. Applicable Knowledge kräver kontraktuell bestämd partiell objektifiering, och Open Knowledge Platforms befinner sig i en mellanställning. Den efterföljande avtalsanalysen visar att dual-track-modellen inte är en kompromiss mellan dessa motstridiga krav utan en kontraktuell arkitektur som låter samma underliggande forskningsmaterial existera i flera logiker samtidigt – under förutsättning att avtalsstrukturen är tillräckligt precis för att avgränsa vilken delmängd som behandlas i vilken logik.

3 Avtal som rättsligt verktyg för nyttiggörande

3.1 Forskningsresultat som rättslig resurs och avtalsobjekt (1b).

3.1.1 Två objektifieringsnivåer – kunskapstillgång och immaterialrättsligt objekt

Den teoretiska utgångspunkten för analysen följer den begreppsapparat som Petrusson utvecklat (Petrusson, Research and Utilization, 2016, kap. 9). Centralt i denna apparat är distinktionen mellan två separata objektifieringsnivåer som forskningsresultat passerar – eller väljer att inte passera – innan de blir hanterbara som rättsliga tillgångar.

Den första nivån är kunskapstillgången (knowledge asset). Här objektifieras forskningsresultatet som ett funktionellt fenomen, en datamängd, en databas, en algoritm, en teknisk lösning, en visualisering. Petrusson identifierar tio sådana kategorier – data, databas, observation, teoretiskt ramverk, lösning, visualisering, instruktion, mjukvara, narrativ och skapelse – som tillsammans täcker de typer av forskningsresultat som kan uppstå i en akademisk miljö. För att en kunskapstillgång ska vara meningsfull som hanterbar enhet ska den enligt Petrusson uppfylla fem kriterier: den ska vara (i) lätt överblickbar inom forskningsmiljön, (ii) kommunicerbar utåt, (iii) hanterbar i samspelet mellan forskare, lärare

och administration, (iv) överlåtbar genom kontrakt till tredje part, samt (v) avgränsbar som värde i olika rapporteringssammanhang.

Den andra nivån är det immaterialrättsliga objektet (intellectual property asset). Här tillämpas immaterialrättens objektkonstruktioner (patentlagens uppfinningsbegrepp, upphovsrättslagens verkbegrepp, mönsterskyddslagens designbegrepp, databasdirektivets sui generis-objekt, FHL:s företagshemlighetsbegrepp) på den underliggande kunskapstillgången. Den centrala insikten är att de två nivåerna inte är synonyma. Alla kunskapstillgångar utgör inte immaterialrättsliga objekt, vissa kategorier såsom exempelvis observationer och teoretiska ramverk saknar typiskt rättslig objekt kvalifikation, även om de har betydande funktionellt värde. Omvänt är inte heller alla immaterialrättsliga objekt nödvändigtvis värdefulla kunskapstillgångar i den akademiska miljöns mening; ett patent kan vara rättsligt giltigt men funktionellt ointressant.

Övergången från den första till den andra nivån är därmed inte en automatisk konsekvens av att forskningen producerar något, utan en aktiv institutionell handling. Att tillgodogöra sig en kunskapstillgång som ett immaterialrättsligt objekt innebär att tillämpa rättens objekt kriterier på det funktionella materialet och därigenom konstruera en ny rättslig artefakt med egna förvaltnings egenskaper. Denna konstruktion är det centrala som det aktuella ärendet aktualiserar – och Berits och Anders forskning illustrerar precis varför processen är svår: vad i deras trettioåriga meta-forskning, och vad i det specifika radiologiska AI-projektet, ska föras upp till den rättsliga nivån, och vad ska förbli funktionellt material som hanteras med andra medel?

3.1.2 Forskarens perspektiv och juristens perspektiv – en epistemisk asymmetri

Distinktionen mellan kunskapstillgång och immaterialrättsligt objekt korresponderar mot en epistemisk asymmetri mellan de aktörer som hanterar forskningsresultaten. Forskaren tänker primärt inom kunskapstillgångens logik. Hennes begreppsapparat är vetenskaplig: ett experiment, en hypotes, en datamängd, ett analytiskt steg, en publikation, en metod. Resultaten värderas därmed mot vetenskapliga kriterier (reproducerbarhet, originalitet, förklaringskraft) och deras "ägan" är primärt epistemiskt och består huvudsakligen av vem har kunskapen, vem kan reproducera resultaten, vem är auktoritet inom området.

Juristen tänker inom det immaterialrättsliga objektets logik. Hennes begreppsapparat är teknisk-rättslig: är det en patenterbar uppfinning enligt 2 § patentlagen (1967:837), uppfyller programmet originalitetskravet enligt 1 § upphovsrättslagen (1960:729), är samlingen resultat av en väsentlig investering enligt 49 § URL och databasdirektivet 96/9/EG art. 7, har innehavaren vidtagit rimliga åtgärder för hemlighållande enligt 2 § FHL? Resultaten värderas mot rättsliga kriterier (uppfinningshöjd, individualitet, kontrollerbarhet) och deras "ägan" är formellt-rättsligt och består i vem har rätten, vem kan utöva exklusivitet, vem kan licensiera eller överlåta.

Asymmetrin är inte en trivialt skiftbar synvinkelfråga. Den ena begreppsapparaten är inte översättbar till den andra, men översättningen kräver aktiv tolkning och ofta kompromisser om vad som faktiskt är relevant. Det är denna asymmetri som motiverar Innovationskontorets kärnfunktion om att vara översättningsmekanism mellan forskningsmiljöns och immaterialrättens språk. En forskare som sitter mitt i en datainsamlingsfas kan inte rimligen bedöma huruvida den blivande databasen kommer att uppfylla "väsentlig investering"-rekvisitet enligt 49 § URL, bedömningen förutsätter att man vet vad investeringen slutligen blivit. På motsvarande sätt kristalliseras patenterbarheten ofta först i samband med att resultaten formuleras för publicering, eftersom det är då uppfinningshöjden tydliggörs i förhållande till känd teknik.

För det aktuella ärendet får asymmetrin en konkret tillämpning. Bilagan identifierar elva kunskapsstillgångar (KA01–KA11) inom det specifika radiologiska AI-projektet. Dessa är kategoriserade med funktionell terminologi som korresponderar mot Petrussons förstanivå: KA01–KA03 är tekniska lösningar (Petrussons "solution"), KA06 är en datamängd ("data"), KA07 är en databas ("database"), KA08 och KA09 är instruktioner respektive mjukvara, och så vidare. Den rättsliga objektifieringen – vad av detta som kan "claim:as" som patenterbar uppfinning, upphovsrättsligt verk, skyddad databas eller företagshemlighet – är en separat operation som ännu inte har genomförts uttömmande.

3.1.3 De relevanta immaterialrättsliga objektkonstruktionerna

3.1.3.1 Patenterbara uppfinningar

Den centrala objektkonstruktionen för det aktuella fallet är patenterbara uppfinningar enligt 1–2 § patentlagen (1967:837) jämförda med EPC art. 52–57. Två rekvisit ska prövas. Det första är uppfinningsbegreppet – forskningsresultatet ska ha teknisk karaktär, teknisk effekt och vara reproducerbart. Patentlagen 1 § andra stycket undantar uttryckligen "matematisk metod", "plan, regel eller metod för intellektuell verksamhet" samt "datorprogram" "som sådana". Det andra är patenterbarhetskriterierna enligt 2 § patentlagen – uppfinningen ska vara ny i absolut mening, det vill säga ingen (inklusive uppfinnaren själv) får ha gjort den allmänt tillgänglig före ansökningsdagen och väsentligen skilja sig från vad som var känt (uppfinningshöjd).

Tillämpat på de aktuella kunskapsstillgångarna får detta tre konsekvenser.

För det första, KA01–KA03, klassificerade i Bilagan som tekniska lösningar för diagnostik på X1-prototypen, är typiska kandidater för patentering eftersom de utgör tekniska lösningar med teknisk effekt (förbättrad diagnostik).

För det andra, KA08 och KA09, beskrivna som rena algoritmer respektive mjukvara, faller troligen utanför patenterbarheten enligt undantagen i 1 § patentlagen, om de inte kan visas vara förbundna med en specifik teknisk effekt utöver det rent matematiska eller programlika. Detta har konsekvenser för deras skyddsstrategi, deras skydd måste sökas på annat håll, primärt genom upphovsrätt (40 a § URL) och företagshemlighet (FHL).

För det tredje är nyhetsfrågan central. STMAB:s X1-patentansökan, som enligt Bilagan avsnitt 2.1 lämnas in före STH:s egen, riskerar att bli bestämmande för vad som anses vara nytt vid prioritetdagen för STH:s ansökan. Denna komplikation behandlas i avsnitt 3.2.4.3.

3.1.3.2 Upphovsrättsliga verk och datorprogram

Upphovsrättens skyddsobjekt är "litterära och konstnärliga verk" enligt 1 § URL.

Datorprogram skyddas uttryckligen enligt 1 § andra stycket URL och omfattas dessutom av särregeln i 40 a § URL. Upphovsrätten till ett datorprogram skapat i tjänst övergår automatiskt till arbetsgivaren om inte annat avtalats. Detta är avgörande för KA07-arkitekturen, enligt Bilagan avsnitt 2.6.2 och bekräftat i intervjun med Staffan Johansson skapades Diana Zetterbergs databaskod inom hennes anställning på direkt uppdrag av hennes chef.

Äganderätten till den specifika kodbasen tillhör därmed STH som arbetsgivare ipso jure. Den tidigare osäkerhet som Bilagans äldre versioner antydde har därmed lösts ut.

För Berits och Anders egna programmeringsbidrag är situationen komplicerad. De omfattas inte av 40 a § URL eftersom de är lärare i lärarundantagets mening (se 3.1.4 nedan), och datorprogramskapelsen omfattas av lärarundantaget i den mån det inte är fråga om patenterbara uppfinningar. Detta innebär att enskilda kodbidrag kan tillhöra forskaren personligen, vilket i sig kan blockera kommersialisering om inte överlåtelse aktivt förhandlas.

3.1.3.3 Databaser

Databaser har en dubbel ställning i rättsordningen. Det funktionella objektet (den strukturerade samlingen) är typiskt också ett rättsligt objekt enligt 49 § URL, som genomför art. 7 i databasdirektivet 96/9/EG, förutsatt att en väsentlig investering har gjorts i framställningen. Petrusson noterar uttryckligen att kategorin "database" på den första nivån normalt också konstituerar en rättslig objekt kvalifikation på den andra nivån (kap. 9.4.3). Skyddsobjektet är samlingens struktur och investering, inte dess innehåll i sig.

KA07, den i Bilagan beskrivna databasen för diagnostiska radiologidata, uppfyller sannolikt rekvisitet om väsentlig investering med tanke på den långa insamlingsperioden och den strukturella organisationen. Detta innebär att STH som rättighetshavare till databasen har en exklusivitet som är skild från den eventuella personuppgifts rätt som vidlåder uppgifterna i databasen.

3.1.3.4 Företagshemligheter

FHL (2018:558) bygger på en annan logik än övriga immaterialrätter. Skyddet är inte en exklusivitet i traditionell mening utan en angreppslagstiftning. FHL förbjuder vissa angrepp på information som uppfyller hemlighetskriterierna. Petrusson noterar att han av praktiska skäl behandlar företagshemligheter som en immaterialrättslig kategori, men erkänner att den teoretiskt skiljer sig (kap. 9.4.3, fotnot om "trade secret protection does not entail a sole right").

För att kvalificera som företagshemlighet enligt 2 § FHL krävs tre rekvisit, informationen ska vara hemlig, ha ekonomiskt värde för innehavaren genom hemlighållandet, och ha skyddats

genom rimliga åtgärder. Det tredje rekvisitet är det avtalsrättsligt mest aktiva, utan dokumenterade NDA, klassificeringspolicyer och åtkomstkontroller försvagas skyddet kraftigt. Cesar-fallet illustrerar tydligt konsekvensen, om NDA saknas eller är otydligt formulerade, blir den rättsliga möjligheten att stoppa hans nuvarande arbete vid STMAB starkt begränsad.

För akademiska miljöer har Petrusson identifierat en strukturell svårighet med företagshemlighetskyddet (kap. 9.4.3): "research is most often financed using tax money, is conducted by a state-run body where the principle of the disclosure of public documents applies, and the fact that striving to make research results available to the public is an explicitly stated value within academia". Tröskeln för att uppfylla "rimliga åtgärder"-rekvisitet i en universitetsmiljö är därmed substantiell. Det förutsätter aktiv informationsklassificering, åtkomstkontroller, sekretessmarkering enligt OSL och kontraktuell sekretessbindning av varje person som har åtkomst.

3.1.3.5 Mönster, växtförädlarrätt, kretsmönster och varumärken

För fullständighetens skull bör nämnas att mönsterrätten enligt mönsterskyddslagen (1970:485), växtförädlarrätten enligt växtförädlarrättslagen (1997:306), kretsmönsterskyddet enligt lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster och varumärkesrätten enligt varumärkeslagen (2010:1877) också utgör potentiella objektkonstruktioner. Av dessa har endast varumärkesrätten praktisk relevans för det aktuella ärendet (eventuellt för avknoppningens kommersiella varumärke) och den kommer inte att utvecklas vidare i denna framställning.

3.1.3.6 Personuppgifter – en särställning

Personuppgifter intar en särställning bland de objektkonstruktioner som diskuteras här. Till skillnad från patent, upphovsrätter och databaser i sui generis-mening är personuppgifter inte rättsobjekt med en identifierbar ägare som genom överlåtelse kan transferera fullständig rättslig kontroll till en mottagare. Personuppgifter kan visserligen överföras mellan personuppgiftsansvariga – vid företagsförvärv, fusioner, forskningssamarbeten eller överlåtelse av en avknoppning – men en sådan överföring konstituerar inte en immaterialrättslig överlåtelse i traditionell mening. Den mottagande ansvarige måste etablera en egen rättslig grund för sin behandling enligt art. 6 GDPR, vid särskilda kategorier som hälsouppgifter dessutom enligt art. 9, och måste säkerställa att överföringen är förenlig med ändamålsprincipen i art. 5.1 b – antingen genom att det nya ändamålet är förenligt med det ursprungliga, eller genom att en självständig grund åberopas.

Konsekvensen är att personuppgifter inte kan "paketeras" och överföras på samma villkor som övriga tillgångar i en spin-off-transaktion. Den registrerades grundläggande rättigheter enligt art. 12–22 GDPR är personliga och följer inte med uppgifterna som en passiv börda – de aktualiseras gentemot varje ny ansvarig som tar över behandlingen. Berättigat intresse enligt art. 6.1 f kan i vissa kommersiella sammanhang utgöra rättslig grund, men inte vid

behandling av särskilda kategorier; för hälsouppgifter krävs typiskt forsknings- eller folkhälsogrund enligt art. 9.2 i eller j, vilken i Sverige förutsätter etikprövningstillstånd enligt 6 § etikprövningslagen (se vidare 3.2.3.1).

För personuppgiftsbiträden – som inte själva behandlar för egna ändamål utan endast på ansvariges instruktion – gäller den separata regimen i art. 28 GDPR med dess krav på personuppgiftsbiträdesavtal. Distinktionen mellan ansvarig och biträde är därmed avgörande för avtalsstrukturen: en spin-off som tar emot data från en vårdgivare kan vara endera, men det rättsliga ramverket skiljer sig fundamentalt mellan rollerna och måste fastställas explicit i avtalet (se vidare 3.2.3.1).

3.1.4 Lärarundantagets räckvidd

Mot denna bakgrund kan lärarundantagets räckvidd preciseras. Lag (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar (LAU), populärt kallad lärarundantaget, undantar lärare vid svenska universitet och högskolor från huvudregeln att arbetstagares uppfinningar tillfaller arbetsgivaren. Räckvidden begränsas av tre faktorer.

För det första gäller undantaget endast patenterbara uppfinningar enligt patentlagen, vilket förutsätter att rekvisiten i 1–2 § patentlagen är uppfyllda. Undantaget omfattar därmed inte sådant som faller utanför patentbarhet – exempelvis matematiska metoder och datorprogram "som sådana" enligt 1 § andra stycket. Detta har en direkt konsekvens för algoritmiska tillgångar: KA08 och KA09, om de klassificeras som rena algoritmer eller datorprogram, faller utanför både patenterbarhet och därmed också utanför lärarundantaget. Deras skydd måste sökas på andra grunder, primärt upphovsrätt (där 40 a § URL gäller med olika konsekvens beroende på upphovsmannens anställningsstatus) och företagshemlighet.

För det andra omfattar undantaget endast uppfinningar "vars utnyttjande faller inom ramen för deras tjänst", vilket öppnar för en spänning mellan tjänsteanknytning och privat forskning. För Berits del kan den breda meta-forskningen och det specifika STMAB-projektet hamna i olika kategorier; detta är dock primärt en gränsdragningsfråga som måste lösas i konkreta fall, i absolut majoriten av situationer är detta obetydligt.

För det tredje kan lärarundantaget avtalas bort. I caset har Berit gjort just detta för STMAB-foreground genom ett separat avtal (Bilagan avsnitt 2.1), men inte för background. Denna avtalsteknik (selektivt avstående) är central både som möjlighet och som riskkälla. Den möjliggör koordinerad förvaltning av specifika tillgångar utan att underminera lärarundantagets allmänna skydd, men den kräver också att avstående förhandlas separat för varje ny relation och att bakgrunden är dokumenterad så att den inte oavsiktligt sammanblandas.

3.1.5 Spänningen mellan utnyttjandelogikernas perspektiv på äganderätt och objektkonstruktion

Den tidigare etablerade fyrlogiksmodellen från avsnitt 2 ovan får sin fulla teoretiska bäring först när den läses mot Petrussons objektifieringsdistinktion. De fyra logikerna implicerar olika och delvis oförenliga svar på frågan om hur långt objektifieringen ska drivas.

I logiken Open and Free Knowledge är frågan om ägande inte central. Här rör det sig snarare om vad mottagaren får göra med det material som tillgängliggjorts – frågan om licens och användningsbetingelser snarare än om äganderätt. En kunskapstillgång som gjorts allmänt tillgänglig genom akademisk publicering eller öppen licensiering har i praktiken förlorat den exklusivitet som immaterialrätten kunde ha givit den; objektet förblir typiskt på Petrussons första nivå utan att lyftas till den andra. Den centrala juridiska operationen är inte överlåtelse utan licensiering på definierade villkor (CC-BY, CC-BY-SA, MIT License, Apache 2.0). Den som söker använda materialet ställer inte frågan "vem äger detta?" utan "vad får jag göra med det?".

I logiken Applicable Knowledge krävs en partiell men kontraktuellt bestämd objektifiering. Background och foreground måste identifieras tillräckligt precist för att kontraktet ska kunna fördela rättigheterna mellan parterna, men en fullständig immaterialrättslig objektifiering är inte alltid nödvändig om kontraktet erbjuder tillräcklig precision genom andra medel. STMAB-avtalet representerar ett fall där den kontraktuella precisionen visat sig otillräcklig: den exakta gränsen mellan Berits background och STMAB:s foreground är fortfarande omtvistad, vilket nu komplicerar kommersialiseringen.

I logiken Innovation är fullständig immaterialrättslig objektifiering normalt en förutsättning för att avknoppningen ska vara investerbar. Investerare kräver en dokumenterad chain of title – en obruten kedja av rättsöverlåtelser från ursprunglig skapare till bolag – vilket förutsätter att tillgångarna är konstruerade som rättsliga objekt med identifierbar ägare. Här rör sig logiken alltså i motsatt riktning mot logik 1, från det funktionella till det rättsliga, från "vad får jag göra" till "vem äger". Det är denna logik som genererar trycket på STH att objektifiera KA01–KA11 fullt ut innan extern kapitalisering, inte för att det funktionella värdet kräver det, utan för att den investerbara strukturen kräver det.

I logiken Open Knowledge Platforms återgår man delvis till logik 1:s resonemang. Plattformar som internationella forskningsnoder (MIT, EHDS) styrs typiskt genom data sharing agreements, terms of use och licensvillkor som specificerar tillåten användning, snarare än genom överlåtelser. Skillnaden mot logik 1 är att plattformsåtkomsten ofta är villkorad av medlemskap, ömsesidighet eller specifika användningsbegränsningar – det är därmed en strukturerad form av öppenhet snarare än fullständig publicering.

Spänningen mellan logikerna är inte abstrakt. Den materialiseras i konkreta avtalsförhandlingar där en och samma tillgång ska hanteras under olika logiker samtidigt. KA07 och KA11 ska enligt dual-track-modellen i Bilagan avsnitt 4.2 förbli tillgängliga inom

det öppna akademiska spåret (logikerna 1 och 4) samtidigt som CTM-mjukvaran ska föras över till avknoppningen i en form som möjliggör kommersialisering (logik 3). Detta är genomförbart endast om de underliggande objektkonstruktionerna är tillräckligt precisa för att tillåta delning – vilket i sin tur förutsätter att Innovationskontoret aktivt arbetar med båda objektifieringsnivåerna parallellt: att hantera tillgångarna både som funktionella kunskapsobjekt med definierade åtkomstvillkor och som immaterialrättsliga objekt med definierad äganderätt.

3.1.6 Implikationer för avtalsutformning

Två huvudlinjer följer av analysen ovan. Den första är att forskningsresultat är rättsligt heterogena och kräver flera parallella avtalstekniker. En spin-off behöver typiskt kombinera överlåtelse (för patent och vissa upphovsrätter), licensiering (för rättigheter som ska kvarstå hos forskaren eller universitetet), sekretessbindning (för know-how och företagshemligheter) och biträdesförhållanden (för personuppgifter). Inget enskilt avtalsverktyg räcker ensamt fullt ut. Investeringsförberedande chain of title förutsätter att samtliga relevanta objektkonstruktioner adresseras separat.

Den andra är att avtalets utformning är beroende av vilken utnyttjandelogik som styr. Ett licensavtal i logik 1 har annan struktur än ett licensavtal i logik 3, eftersom de svarar på olika underliggande frågor – "vad får mottagaren göra?" respektive "hur fördelar vi äganderätten mellan parterna?". Standardiserade klausulbibliotek måste därför vara differentierade efter logik, inte enbart efter avtalstyp. Det aktuella ärendet visar konsekvensen av att inte göra denna differentiering: STMAB-avtalets background/foreground-bestämmelser tycks ha utformats med logik 2 i åtanke utan tillräcklig hänsyn till hur tillgångarna senare skulle behöva hanteras under logik 3.

Cesar-fallet illustrerar slutligen restrisken när formell sekretessbindning saknas, utan dokumenterat NDA måste FHL:s 2 §-kriterier bära hela skyddsbördan, och i synnerhet rekvisitet om "rimliga åtgärder" är då svårt att uppfylla. Den allmänna lärdomen är att den funktionella objektifieringen (kunskapsstillgången) inte i sig genererar rättsligt skydd. Skyddet uppstår först genom den andra objektifieringen, och även denna är ofta beroende av aktivt avtalsarbete kring varje enskild tillgång.

3.2 Operativt ramverk för compliance i akademisk forskningsmiljö

Detta avsnitt övergår från den teoretiska analysen i 3.1 till de konkreta moment som måste formuleras, kontrolleras och dokumenteras för att STH:s forskningsverksamhet ska kunna upprätthålla compliance utan att forskningsmiljön förlamas. Avsnittet är strukturerat som ett ramverk, ett antal kategorier av åtgärder, var och en med konkreta exempel på vad som ska finnas på plats. Det är inte en uttömmande katalog, men avsikten är att ge Innovationskontoret en operativ kärna som kan utvecklas vidare.

3.2.1 Kontroll vid övergångsmomenten – när material lämnar forskningsmiljön

Den teoretiska kärnan från avsnitt 3.1 – distinktionen mellan kunskapstillgång och immaterialrättsligt objekt, och insikten att forskaren själv inte alltid har den begreppsapparat som krävs för rättslig kvalifikation – får sin operativa konsekvens vid de moment då material lämnar forskningsmiljön. Det är vid dessa övergångar som rättsliga konsekvenser materialiseras, nyhet kan destrueras, sekretess kan brytas, samtyckesregimer aktualiseras. Innovationskontorets ramverk måste därför centreras kring kontroll vid följande övergångsmoment.

3.2.1.1 Publicering och konferenspresentation.

Inför varje publikation, preprint, konferenspresentation, gästföreläsning eller annan offentliggörande av tekniskt innehåll ska forskaren göra en invention disclosure till Innovationskontoret. Anmälan ska minst innehålla en beskrivning av det avsedda offentliggörandet, en redogörelse för det tekniska innehåll som planeras att presenteras, en bedömning av huruvida innehållet är förbundet med pågående eller planerad patentansökan, en bedömning av sekretessbindningar gentemot kontraktsforskningspartners, samt forskarens eget förslag på publiceringstidpunkt. Innovationskontoret prövar inom en standardiserad tidsfrist (förslagsvis 30 dagar) huruvida publiceringen kan ske som planerad, ska tidsförskjutas i avvaktan på patentprioritetsdag, eller villkoras med modifieringar (avlägsnande av specifika tekniska detaljer, embargo).

MIT-konferenserna i caset illustrerar vad som händer när invention disclosure-processen saknas eller är otillräcklig. Berits beskrivning av innehållet som "metanivå" med erkännandet att hon "ibland kan ryckas med" är otillräcklig dokumentation för rättslig prövning av nyhet enligt EPC art. 54. För framtida fall bör motsvarande situationer fångas innan presentationen, inte rekonstrueras efteråt.

3.2.1.2 Leverans till kontraktsforskningspartner

Vid varje leverans till kontraktsforskningspartner ska den levererade arbetsprodukten klassificeras enligt avtalets background/foreground-uppdelning, dokumenteras med tidsstämpel och versionering, och förses med leveransspecifik sekretessmarkering där så krävs. Klassificeringen ska arkiveras så att den senare kan användas för att avgränsa vad som omfattades respektive inte omfattades av leveransen. STMAB-relationen i caset visar hur frånvaron av denna dokumentationsdisciplin gör det svårt att retroaktivt avgöra var background slutar och foreground börjar.

3.2.1.3 Datadelning till tredje part

Innan personuppgifter delas med extern part (vårdgivare, samarbetspartner, plattformsnod) ska den rättsliga grunden för delningen vara dokumenterad. För personuppgifter krävs identifiering av rättslig grund enligt GDPR art. 6 och, för känsliga uppgifter, art. 9; ändamålsbedömning enligt art. 5.1 b – antingen förenlighet med ursprungligt ändamål eller självständig grund; etikprövningstillstånd enligt 6 § etikprövningslagen (2003:460) där

forskning aktualiseras; personuppgiftsbiträdesavtal enligt art. 28 om mottagaren agerar för STH:s räkning, eller dokumenterad ansvarsöverföring där mottagaren behandlar för egna ändamål; konsekvensbedömning enligt art. 35 där hög risk identifieras.

3.2.1.4 Avgång av personal med åtkomst till företagshemligheter

Vid varje avgång – pensionering, avhopp, byte av tjänst – ska ett strukturerat exit-protokoll genomföras. Det innefattar återkallande av samtliga åtkomster (databaser, AI-modeller, kodförråd, fysiska utrymmen), påminnelse om kvarvarande sekretessåtaganden och deras varaktighet, inventering av material som personen tagit fram under anställningen, dokumentation av eventuella outstanding-anspråk på medäganderätt enligt 1 § och 15 § patentlagen. Cesar-fallet i caset visar konsekvensen av frånvaron av detta protokoll, åtkomstbehörigheten återkallades inte, och den efterföljande misstanken om obehörig användning av databasen är därmed både svårare att utreda och svårare att rättsligt motverka.

3.2.1.5 Övergång till kommersiell logik (avknoppning)

Innan en forskningsmiljö initierar en spin-off-process ska en strukturerad chain-of-title-prövning genomföras. Den omfattar identifiering av samtliga bidragsgivare till de tillgångar som ska överföras, inventering av lärarundantagets tillämplighet och eventuella tidigare avstående, verifiering av att samtliga bidragsgivare antingen redan har överlåtit sina rättigheter eller är beredda att göra det, verifiering av att kontraktsforskningspartner inte har anspråk på materialet, dokumentation av "freedom to operate" mot tredjepartsrättigheter, särskilt patentansökningar.

3.2.2 Kontinuerlig kontroll under forskningens gång

Utöver kontrollerna vid övergångsmomenten krävs ett antal löpande dokumentationsdiscipliner som möjliggör de senare prövningarna. Dessa är typiskt mindre synliga men avgörande för att de senare övergångskontrollerna ska kunna utföras.

3.2.2.1 Tidsstämpling av forskningsresultat

Petrusson formulerar i sin behandling av "novelty management" (kap. 9.5.3) att nyhetshanteringen kräver dokumentation av vad som var känt vid varje given tidpunkt. För STH innebär detta att alla forskningsresultat – datamängder, kodversioner, analytiska genombrott, hypotesformuleringar – ska tidsstämplas i ett system som kan användas som bevisning vid senare nyhetstvister. Frånvaron av sådan dokumentation försvagar både defensiva (vi kan visa att vi hade resultatet före tidpunkt X) och offensiva (vi kan visa att andra inte hade det före tidpunkt X) positioner.

3.2.2.2 Klassificering av material enligt sekretesstatus

Varje material som hanteras inom forskningsmiljön ska klassificeras efter sekretesstatus, öppet, internt, begränsad åtkomst (specifika personer), företagshemlighet (kontraktuellt skyddat). Klassificeringen är inte en formalitet utan en förutsättning för att FHL 2 §:s rekvisit

om "rimliga åtgärder" ska kunna uppfyllas, och därmed för att rättsligt skydd ska kunna åberopas vid en senare incident. Cesar-fallet illustrerar problemet väldigt tydligt, utan dokumenterad klassificering är det i efterhand svårt att visa att den specifika informationen har fått åtkomst till de facto var avsedd att hållas hemlig.

3.2.2.3 Loggning av åtkomst

Åtkomst till databaser, AI-modeller, prototyper och dokumentationssystem ska loggas. Detta är dels en förutsättning för incidentutredning (vem fick åtkomst när?), dels ett krav under AI-förordningens art. 12 för högrisksystem som tränas på loggad data. Loggningen ska bevaras under en tidsperiod som möjliggör retroaktiv analys – typiskt minst lika länge som de tillgångar den dokumenterar har kommersiellt eller forskningsmässigt värde.

3.2.2.4 Inventering av kunskapstillgångar

Som diskuterats i 3.1 är den proaktiva inventeringen av kunskapstillgångar svår eftersom forskaren saknar den begreppsapparat som krävs. Likväl bör inventering ske kontinuerligt – inte i forskarens regi utan som en återkommande dialog mellan forskaren och Innovationskontoret. Petrusson rekommenderar en periodisk genomgång (kap. 9.3) där forskningsmiljöns aktiviteter, publikationer, finansieringsansökningar och patentansökningar gemensamt granskas för att identifiera tillgångar som tidigare missats. Den retroaktiva uppgift som STH står inför nu är väsentligt mer kostsam än motsvarande kontinuerlig inventering hade varit.

3.2.2.5 Dokumentation av samtycken och rättslig grund

För samtliga personuppgifter som hanteras i forskningsverksamheten ska den rättsliga grunden för behandlingen, samt eventuella samtycken och deras omfattning, vara dokumenterade och återvinningsbara. Detta är inte enbart en GDPR-fråga utan också en arkivfråga: dokumentationen måste överleva systemmigrationer, organisatoriska förändringar och decennier av tid. Anders cirka tjugoföråriga radiologidata illustrerar vad som händer när denna dokumentation saknas. Även om samtycken faktiskt inhämtades vid datainsamlingen, gör frånvaron av återvinningsbar dokumentation att de i praktiken inte kan åberopas.

3.2.3 Specifika compliance-områden och deras kontraktuella återspeglning

För vart och ett av de tillämpliga regelverken aktualiseras vissa konkreta avtalsklausuler som måste finnas i de avtal STH ingår. Det följande är inte en uttömmande lista utan en uppställning av minimimoment.

3.2.3.1 Dataskyddsrättsligt (GDPR, patientdatalagen)

Personuppgiftsbiträdesavtal med specifikation av behandlingsinstruktion, kategorier av uppgifter, kategorier av registrerade, varaktighet, säkerhetsåtgärder, anlitan av underbiträden, internationella överföringar och åtgärder vid kontraktets upphörande (GDPR art. 28.3).

Klausuler om incidentanmälan inom 72 timmar (art. 33). Klausuler om assistans vid registrerades rättighetsutövning (art. 12–22) och vid konsekvensbedömningar (art. 35). Vid behandling av särskilda kategorier krävs också uttrycklig hänvisning till etikprövningstillstånd och dokumenterad ändamålsbedömning enligt art. 5.1 b. Om STH agerar som personuppgiftsansvarig och avknoppningen som biträde måste detta vara explicit; rollfördelningen får inte lämnas öppen.

3.2.3.2 Medicinteknisk reglering (MDR)

Klausuler som tydligt placerar tillverkaransvaret hos en juridisk person (typiskt avknoppningen). Klausuler om ansvarsfördelning för kvalitetsledningssystem, klinisk utvärdering, marknadskontroll och rapportering till anmält organ. För försörjningskedjeavtal krävs klausuler om underleverantörers skyldigheter att tillhandahålla teknisk dokumentation och kvalitetsbevis. För avtal mellan tillverkare och vårdgivare som installerar systemet krävs klausuler om "intended purpose" enligt art. 2.12 MDR och om hur eventuella avvikelser från intended purpose hanteras.

3.2.3.3 AI-förordningen

Klausuler om rollfördelning mellan tillhandahållare (providor, art. 16) och tillämpare (deployer, art. 26) när högrisksystem installeras i vårdgivarmiljö. Klausuler om loggningsskyldigheter (art. 12), datastyrning (art. 10) och mänsklig övervakning (art. 14). För avtal med leverantörer av allmänna AI-modeller krävs klausuler om informationsutlämning enligt art. 53–55. För avtal med vårdgivare krävs klausuler om hur högrisksystemets output integreras i klinisk beslutsprocess.

3.2.3.4 Företagshemlighetskydd (FHL)

NDA-klausuler i samtliga relevanta avtal – anställningsavtal, konsultavtal, kontraktsforskningsavtal, leverantörsavtal. Skälighetsbedömning ska göras vid utformningen annars kan ett NDA som binder för en orealistiskt lång period eller utan saklig avgränsning kan i värsta fall vara helt eller delvis ogiltig enligt 36 § avtalslagen (1915:218). För konkurrensklausuler för centrala individer (relevant för förebyggande av Cesar-typsituationer) gäller ramarna i 38 § AvtL och Arbetsdomstolens praxis. Tidsbegränsning, geografisk avgränsning, branschavgränsning och proportionalitet i förhållande till det skyddsvärda intresset. Praxis tillåter typiskt klausuler upp till 18–24 månader för senior personal med kvalificerade åtaganden, längre vid mycket starkt skyddsvärda intressen.

3.2.3.5 Offentlighet och sekretess

I avtal med kommersiella motparter där OSL:s sekretessgrunder kan komma att tillämpas (typiskt 31 kap. 16 § om enskilda affärs- eller driftsförhållanden) ska klausulerna formuleras så att STH kan dokumentera den skadeprövning som sekretessbeslutet kräver. Avtalsmässiga sekretessåtaganden får inte överskrida lagens ram, men STH bör explicit informera motparten om att slutligt skydd vilar på OSL-prövningen och inte enbart på avtalsklausulen.

3.2.3.6 *Etikprövning*

Klausuler i forskningsavtal som villkorar dataåtkomst med befintligt etikprövningstillstånd, eller som specificerar parts ansvar för att söka tillstånd där det saknas. För det aktuella ärendet gäller detta ansökan om etikprövningstillstånd för KA06 är en förutsättning för att kommersialiseringen ska kunna ske inom GDPR:s ramar.

3.2.4 **Hantering av specifika riskpunkter i det aktuella ärendet**

Med ramverket etablerat kan de specifika riskerna i det aktuella ärendet adresseras enligt följande. Detta är inte en uttömmande åtgärdsplan utan en kartläggning av hur ramverket appliceras på de tre kritiska riskpunkter Bilagan identifierat.

3.2.4.1 *Samtyckesgapet (KA06)*

Bilagan dokumenterar att Anders cirka tjugoåriga radiologidata saknar dokumenterade samtycken som täcker kommersiell sekundäranvändning. Inom ramverket hanteras detta genom ansökan om etikprövningstillstånd enligt 6 § etikprövningslagen för fortsatt forskningsanvändning av befintliga data inom STH med stöd av art. 9.2 j GDPR; tydlig avgränsning mot avknoppningen – den kommersiella databasen byggs på antingen helt nyinsamlade data eller på data där färskas samtycken inhämtats för det specifika kommersiella ändamålet; PuB-avtal mellan vårdgivare (typiskt GUS som personuppgiftsansvarig) och avknoppning (som biträde) för den delmängd där rättslig grund finns dokumenterad.

3.2.4.2 *Cesar-incidenten*

Den misstänkta obehöriga åtkomsten hanteras inom ramverket genom omedelbar inventering av vad som faktiskt åtkomstgjorts, baserat på existerande loggar; prövning av om informationen utgör företagshemlighet enligt FHL 2 § – vilket förutsätter att rekvisitet om "rimliga åtgärder" kan uppfyllas, vilket i sin tur är problematiskt om åtkomsten inte var begränsad och informationen inte var klassificerad; bedömning av rättsliga möjligheter mot bakgrund av tidigare loggar; framåtblickande åtgärder för att förhindra liknande situationer – införande av exit-protokoll enligt 3.3.1.4 ovan.

3.2.4.3 *STMAB-konflikten och X1-prototypen*

Konflikten kring background/foreground och STMAB:s parallella patentansökan hanteras genom avgränsning av CDSS-mjukvaran från X1-hårdvaran enligt Bilagan avsnitt 2.6.4 – vilket är ett strategiskt val som samtidigt etablerar ett oberoende FTO-utrymme och stabiliserar MDR-klassificeringen som klass IIa enligt regel 11 bilaga VIII; tydlig kontraktuell definition av "intended purpose" enligt art. 2.12 MDR; cross-license-förhandling med STMAB om patentansökningarna visar sig överlappa; snabb prioritetsetablering för STH:s egen patentansökan så att tidsskillnaden mot STMAB:s ansökan minimeras.

3.3 Avtalshantering som möjliggörare för parallella logiker

Den i Bilagan avsnitt 4.2 rekommenderade dual-track-modellen är inte en compliance-strategi i egen rätt utan en kontraktuell och organisatorisk arkitektur som möjliggör de parallella utnyttjandelogikernas samtidiga tillämpning. Som etablerats i avsnitt 3.1.5 ovan ställer logikerna olika och delvis oförenliga krav på objektifieringsnivån och därmed på avtalets utformning. Detta avsnitt analyserar hur avtalshanteringen ska struktureras för att de parallella kraven ska kunna tillgodoses utan att en logik underminerar de andra.

3.3.1 De fyra arkitektoniska elementen

Den första förutsättningen är en klausulhierarki där publiceringsklausuler, sekretessklausuler, IP-tilldelningsklausuler och åtkomstklausuler är inbördes konsistenta. Konflikter mellan klausuler är inte ovanliga ett kontraktforskningsavtal kan ge forskaren publiceringsrätt samtidigt som ett efterföljande NDA gentemot en annan part begränsar samma forskares offentliggörande. Petrusson noterar i sin diskussion om "novelty claims and confidentiality" (kap. 9.5.3) att det är just denna typ av konfliktbenägenhet som kräver att klausulerna utformas hierarkiskt – med uttrycklig prioritetsregel för konfliktfall – och att de prövas mot varandra innan avtalet ingås. För det aktuella ärendet är detta särskilt relevant inför kommande förhandlingar med både STMAB och investerare.

Den andra förutsättningen är en besluts-kaskad: forskaren → universitetet (Innovationskontoret) → eventuellt holdingbolag → spin-off → investerare. Varje led behöver dokumenterad delegering och, där relevant, samtycke. Lärarundantaget övervinns formellt genom IP-överlåtelseavtal i det andra ledet (forskare → universitetet eller direkt till bolag). Besluts-kaskaden återspeglar Petrussons modell för "organisational title clearance" (kap. 9.5.2), den process genom vilken ett universitet etablerar en obruten ägarkedja från ursprunglig skapare till slutgiltig rättighetshavare. För investerare är denna kedja en grundförutsättning för transaktionen, dess avbrott på något ställe kan stoppa hela kapitaliseringen.

Den tredje förutsättningen är tidsstämpling och versionering enligt 3.3.2.1 ovan. Ramverket från 3.2 levererar de dokumentationsdiscipliner som dual-track-modellen förutsätter, utan dem fungerar modellen inte.

Den fjärde förutsättningen är strukturell separation av material och datasamlingar. Detta är den punkt där dual-track-modellens kontraktuella arkitektur blir mest synlig. KA07 och KA11, som enligt Bilagans avsnitt 4.2 ska kvarstå som öppen akademisk infrastruktur inom STH, måste skiljas kontraktuellt från den kommersiella databas som avknoppningen bygger upp. PuB-avtal binder avknoppningen till en strikt avgränsad delmängd där rättslig grund finns dokumenterad. Samtyckesgapet för Anders tjugoåriga data hanteras enligt 3.3.4.1 ovan.

3.3.2 Logikernas oförenlighet och avtalets roll som översättare

Den centrala teoretiska poängen – som etablerades i 3.1.5 – är att de fyra utnyttjandelogikerna implicerar olika svar på frågan om hur långt objektifieringen ska drivas. Open and Free

Knowledge fokuserar på licensvillkor ("vad får jag göra?"); Innovation fokuserar på äganderätt ("vem äger detta?"); Applicable Knowledge kräver kontraktuell bestämd partiell objektifiering; Open Knowledge Platforms befinner sig i en mellanställning där strukturerad öppenhet är målet.

Avtalets roll i dual-track-modellen är att vara den översättningsmekanism som låter samma underliggande forskningsmaterial existera i flera logiker samtidigt utan att logikerna underminerar varandra. Detta sker genom att avtalen specificerar vilken delmängd av materialet som behandlas i vilken logik. KA07-databasen kan samtidigt vara en öppen akademisk forskningsresurs med definierade åtkomstvillkor (logik 1/4), en avgränsad delmängd som via PuB-avtal görs tillgänglig för avknoppningen för specifik kommersialisering (logik 3) och ett objekt som genom kontraktsforskning kan göras tillgängligt för STMAB-typ partners under definierade villkor (logik 2). Det som möjliggör denna parallellitet är inte att logikerna är förenliga (det är de inte) utan att avtalsstrukturen tillåter att varje logik appliceras på sin egen avgränsade delmängd.

Petrusson fångar denna princip i sin diskussion om "licensing for innovation" och "licensing for open platforms" (kap. 11.4.4–11.4.5) som två separata licenslogiker som kan tillämpas på samma underliggande tillgång om gränserna definieras tillräckligt precist. För STH-ärendet är detta direkt tillämbart: KA07/KA11 kan licensieras öppet för forskningsändamål och samtidigt göras tillgängliga för avknoppningen genom en separat, kommersiellt orienterad licens med tydligt avgränsat användningsområde.

3.3.3 Kompromiss eller arkitektur?

Det är värt att uttryckligen notera att dual-track-modellen inte är en kompromiss mellan compliance och kommersiell ambition. Den är den kontraktsmässigt och institutionellt försvarbara strukturen som tillåter både utilitaristiska och kommersiella mål att uppnås parallellt. Den är samtidigt en förutsättning för att avknoppningen ska vara investerbar; sammanblandning av spåren skulle exponera avknoppningen för regulatorisk tillsyn enligt art. 83 GDPR med sanktionsavgifter på upp till 20 miljoner euro eller 4 procent av global omsättning (Bilagan avsnitt 5.2.1), och skulle samtidigt riskera att förgifta de öppna akademiska tillgångarnas användbarhet inom forskningsmiljön.

Den slutliga implikationen för Innovationskontoret är att avtalshandling inte är en administrativ stödfunktion vid sidan av forskningsmiljöns "egentliga" verksamhet. Avtalshandlingen är den arkitektur som gör forskningsmiljöns olika utnyttjandelogiker samtidigt möjliga. Utan denna arkitektur tvingas universitetet att välja mellan logikerna – typiskt med resultatet att antingen den utilitaristiska eller den kommersiella ambitionen offras, eller att båda kompromissas på ett sätt som tillfredsställer ingen av dem fullt ut.

4 Juridiska verktyg, IT-stöd och styrdokument

4.1 Juridiska verktyg

Den avtalsanalys som genomförts i avsnitt 3 förutsätter en operativ verktygslåda. Det finns en betydande skillnad mellan att ha rätt avtalsmallar i ett dokumentbibliotek och att ha en levande avtalspraktik där rätt klausul används vid rätt tidpunkt av rätt person. Verktygens värde är direkt proportionellt mot i vilken utsträckning de är integrerade i organisationens dagliga arbetsflöden, snarare än de beslutsmoment då en jurist tillkallas i efterhand. Följande verktyg utgör enligt Innovationskontorets bedömning miniminivån.

4.1.1 Avtalsmallar och klausulbibliotek

Standardiserade utgångspunkter för var och en av de återkommande avtalstyperna identifierade i avsnitt 3.2 – R&D-avtal, founders' agreement, IP-överlåtelseavtal, optionsavtal, NDA, PuB-avtal, DSA, licensavtal, konsultavtal och konkurrensklausulpaket – har två funktioner. Den första är pragmatisk: standardisering sparar tid och tvingar fram strukturerad förhandling. Den andra är substantiell: ett genomarbetat klausulbibliotek säkerställer att compliance-skyldigheterna i avsnitt 3.3 är inarbetade i utgångsläget snarare än något som måste eftersökas vid varje förhandling.

Det aktuella ärendet illustrerar konsekvensen av frånvaron, STMAB-avtalet förefaller ha förhandlats utan tillgång till en STH-mall för background/foreground-fördelning, varför resultatet uppnåddes genom ad hoc-formuleringar vars exakta räckvidd nu är föremål för tolkning (Bilagan avsnitt 2.1).

Klausulbiblioteket bör versioneras och revideras minst årligen. Skälet är att det regulatoriska landskapet förändras: AI-förordningens skyldigheter för högrisksystem har trätt i kraft etappvis, EHDS:s sekundäranvändningsregim är under uppbyggnad, MDR har fortgående ändringsdirektiv. Klausuler som är compliant idag är det inte nödvändigtvis om arton månader. Lika viktigt är att biblioteket inte uppfattas som ett ramverk där varje förhandling ska utfalla likadant. Standardiseringen ska vara en startpunkt, inte en slutpunkt – forskarmiljöer skiljer sig åt, och en jurist som mekaniskt applicerar mallen riskerar både att förbise reella avvikelser och att irritera motparten genom oförklarlig stelhet.

4.1.2 Register över intellektuella tillgångar (IA-register)

Den underliggande funktionen är synlighet, det är inte möjligt att förvalta tillgångar som organisationen inte vet att den har. Det aktuella ärendet är åter belysande. Inom det specifika radiologiska AI-projektet – som Berit och Anders bedrivit i anslutning till STMAB-relationen och som drar på Berits bredare trettioåriga meta-forskning som background knowledge – har Innovationskontoret formellt identifierat elva kunskapsstillgångar (KA01–KA11), men Bilagan (avsnitt 2.5) noterar uttryckligen att luckor finns redan inom denna avgränsade inventering. Att retroaktivt rekonstruera ett IA-register är väsentligt mer kostsamt och osäkert än att bygga upp det löpande från projektets start, och vissa tillgångar – i synnerhet tyst kunskap och

gränsdragningen mellan background och foreground – kan inte rekonstrueras alls när de personer som bär kunskapen lämnar organisationen.

Den proaktiva inventeringen har emellertid en inneboende epistemisk begränsning som bör erkännas öppet. Forskaren tänker sällan om sin verksamhet i termer som motsvarar immaterialrättens objektkonstruktion. För forskaren ser ett experiment ut som ett experiment, en algoritm som ett analytiskt steg, en datamängd som ett underlag för slutsatser.

Immaterialrätten ställer däremot helt andra frågor. Utgör det en patenterbar uppfinning enligt 2 § patentlagen – det vill säga, är den ny, har den uppfinningshöjd, är den industriellt tillämpbar? Utgör programkoden ett självständigt litterärt verk i upphovsrättslagens mening, och har den eventuellt övergått till arbetsgivaren enligt 40 a § URL? Är datasamlingen tillräckligt strukturerad och resultat av väsentlig investering för att utgöra en databas enligt 49 § URL och databasdirektivet 96/9/EG? Innehåller mellanresultaten information som kvalificerar som företagshemlighet enligt FHL 2 §, eller är det blott metodologiska steg som rätteligen tillhör allmängodset?

Dessa kvalifikationer är svåra att göra under pågående forskning, och i många fall kan de inte göras alls förrän tillgången är konkret. En forskare som mitt under en datainsamlingsfas tillfrågas om huruvida den blivande databasen kommer att vara skyddad enligt 49 § URL kan rimligen inte svara – bedömningen förutsätter att man vet vad investeringen slutligen blivit. På motsvarande sätt kristalliseras patenterbarheten ofta först i samband med att resultaten formuleras för publicering, eftersom det är då uppfinningshöjden tydliggörs i förhållande till känd teknik. Att förvänta sig att forskaren ska föra ett heltäckande IA-register i realtid är därför orealistiskt; resultatet skulle bli antingen hopplöst överinklusivt – där varje mellansteg formellt registreras "för säkerhets skull" – eller hopplöst underinklusivt, där forskaren systematiskt missar de tillgångar som inte stämmer med dennes intuitiva forskningsbegrepp.

Denna inneboende begränsning är skälet till att invention disclosure-processen vid publikationsstadiet (som utvecklas i avsnitt 4.3) inte är ett administrativt komplement till IA-registret utan dess egentliga funktionsmotor. Publikationsstadiet är det naturliga ögonblick då tyst kunskap måste artikuleras, då resultat formuleras i en form som låter sig granskas, och då immaterialrättens objektkonstruktion kan appliceras med rimlig precision.

Innovationskontorets tekniska och juridiska bedömning vid den punkten, utförd av en arbetsgrupp med både domänkompetens och immaterialrättslig expertis (se avsnitt 4.3 om centrala arbetsgrupper) är vad som faktiskt skapar IA-registrets innehåll, inte forskarens egen löpande klassificering. Den proaktiva inventeringen får därmed sitt reella substans genom kopplingen till publikationskontrollen, snarare än genom forskarens egen löpande dokumentation.

Registret ska kopplas till en chain-of-title-dokumentation som visar hur varje tillgång rättsligt har förflyttats – eller inte förflyttats – från forskaren till universitetet eller tredjepart. Detta är inte enbart en intern ordningsfråga, vid kapitalisering av en avknoppning kommer

investerarens juridiska due diligence att kräva exakt denna dokumentation, och dess frånvaro reducerar bolagets värdering eller stoppar transaktionen helt.

4.1.3 Due-diligence-checklistor

Modellerade efter dem som används av venture capital. Skälet till denna modellering är pragmatiskt, det är samma frågor som kommer att ställas vid kapitaliseringen, varför det är effektivare att STH:s interna process avslöjar luckorna före än efter. Internt gör verktyget det vidare möjligt att upptäcka problem när de fortfarande är åtgärdbara. Många av de risker som Bilagan identifierar i avsnitt 5 (Cesar-incidenten, samtyckesgapet, MIT-IP-frågan) hade kunnat fångas tidigare med en strukturerad checklista som applicerats periodiskt under forskningens gång snarare än först vid kommersialiseringstidpunkten.

4.1.4 Beslutsdokumentation och delegationsordningar

Dessa krävs för att lärarundantaget formellt ska kunna övervinnas i de moment där så är relevant. Det räcker inte med att rektor anses ha behörighet att besluta i en fråga; beslutet och dess delegering måste vara dokumenterade i sådan utsträckning att en framtida ifrågasättande motpart kan möta full bevisning. Detta gäller även internt, en forskare som skriver under ett externt avtal utan dokumenterad delegation kan binda STH till oavsedda förpliktelser, eller – vilket är vanligare inte binda STH alls, vilket leder till efterföljande tvister om avtalets giltighet.

4.1.5 Standardformulär för uppfinnaranmälan (invention disclosure)

Motsvarande verktyg på det öppna spårets sida (se vidare avsnitt 4.3 om publiceringspolicy). Formuläret har en dubbel funktion, det skapar ett tidsstämplat underlag för senare uppfinnarbestämning enligt 1 § patentlagen och 15 § patentlagen, och det utlöser Innovationskontorets nyhetsprövning innan publicering. Formuläret ska vara enkelt – varje minuts onödig administration som påläggs en forskare minskar sannolikheten att processen följs och underminerar därmed hela kedjan av efterföljande compliance-kontroller. Tunga blanketter genererar kringgåenden, inte compliance.

4.2 IT-verktyg

Den avtalsmängd som krävs för en multi-logisk forskningsmiljö av STH:s storlek kan inte hanteras manuellt. Det överordnade syftet med IT-stödet är att göra compliance till den minsta motståndets väg – det vill säga att det ska vara enklare för en forskare eller administratör att handla i enlighet med regelverken än att avvika från dem. Verktyg som kräver merarbete utöver den arbetsuppgift de stödjer kommer att kringgåas, vilket innebär att deras compliance-värde i praktiken är negativt. Detta är inte en teknisk insikt utan en organisatorisk. IT-systemets utformning är i sig en compliance-strategi.

4.2.1 Contract Lifecycle Management-system (CLM)

Hanterar utkast, versioner, signering, förvaring, sökbarhet, deadline-bevakning och uppsägningsfrister. Frånvaron av ett sådant system genererar ett antal välbekanta problem,

avtal försvinner, deadlines för förlängning eller uppsägning passerar obeaktade, sökning efter en specifik klausul i tidigare avtal är praktiskt omöjlig. För det aktuella fallet aktualiseras detta direkt. Var finns originalet av STH-STMAB-kontraktforskningsavtalet? Vem har tillgång? När går det ut? Bilagan ger inte tydliga svar, vilket i sig illustrerar problemet.

Som statlig högskola omfattas STH av diarieplikt enligt 5 kap. 1 § OSL och av offentlighetsprincipen enligt TF 2 kap. CLM-systemet måste därmed kunna integreras med universitetets diarieföringssystem på ett sätt som tillgodoser registreringskraven. Designprincipen för integrationen är emellertid inte att maximera handlingsstillgänglighet utan att göra sekretessskyddet operativt. Avtal med kommersiella motparter (kontraktforskningsavtal, NDA, licensavtal, founders' agreements) innehåller regelmässigt uppgifter om enskilda affärs- och driftsförhållanden, uppfinningar och forskningsresultat, vars utlämnande kan skada motpartens kommersiella ställning. Sådan information omfattas typiskt av sekretess enligt 31 kap. 16 § OSL. Forskningsuppgifter med personanknytning kan dessutom omfattas av forskningssekretess enligt 24 kap. 5 § OSL, och STH:s egen kommersialiseringsverksamhet kan i vissa fall skyddas enligt 19 kap. 1 § OSL.

Integrationen bör därför utformas så att handlingar i kategorier som regelmässigt innehåller skyddsvärt material förses med sekretessmarkering enligt 5 kap. 5 § OSL redan vid registrering, så att en handläggare som möter en utlämnandebegäran omedelbart uppmärksammas på sekretessfrågan. Samt så att utkast och förhandlingsdokument hålls strukturellt åtskilda från slutliga handlingar, eftersom utkast enligt TF 2 kap. 9 § inte utgör allmänna handlingar förrän de justerats eller färdigställts, det är därför operativt viktigt att inte låta dem oavsiktligt övergå till allmän handling genom slarvig systemhantering. Dessutom bör åtkomstkontrollerna i CLM-systemet motsvara handlingens potentiella sekretesstatus, så att uppgifter som sannolikt är sekretessbelagda inte är allmänt tillgängliga ens internt vid universitetet.

4.2.2 Verktyg för konsekvensbedömning avseende dataskydd (DPIA)

Dessa är obligatoriska för forskningsprojekt med högrisksystem-egenskap enligt GDPR art. 35. Funktionen är inte primärt att producera ett dokument som kan visas upp för IMY, utan att tvinga fram strukturerat tänkande innan en behandling påbörjas. En DPIA som genomförs i efterhand fyller nästan ingen funktion; en som genomförs i förväg fångar problem när de fortfarande är åtgärdbara. Verktygets värde ligger därför lika mycket i den arbetsprocess det ramar in som i den slutprodukt det levererar, det handlar om att flytta GDPR från ett juridiskt avstämningsmoment efter projektstart till en analytisk inramning som styr projektets utformning från början.

4.2.3 Samtyckeshanteringssystem

Detta behövs för dokumenterad inhämtning, återkallande och granskning av samtycken. Samtyckesgapet i KA06 illustrerar behovet på två nivåer. För det första är problemet inte enbart att samtycken saknades – det är även att eventuella samtycken som faktiskt inhämtades

inte längre kan rekonstrueras eftersom dokumentationen är försvunnen eller otillgänglig. Ett samtyckessystem ska därför vara designat för att överleva organisatoriska förändringar och systemmigrationer. Det är ett arkivsystem lika mycket som ett behandlingssystem. För det andra kommer EHDS att kräva ännu strängare dokumentation av rättslig grund för sekundäranvändning av hälsodata, varför verktyget bör byggas med framtida kompatibilitet mot nationella data access body-strukturer.

4.2.4 Loggningsverktyg för AI-träning

AI-förordningens art. 12 förutsätter automatiserad loggning av träningsdataset, modellversioner, datakällor och beslutsutfall. Detta är primärt ett tekniskt krav, men det rättsliga compliance-ansvaret för loggningens utformning, omfattning och bevarandetid vilar på den juridiska avdelningen. Funktionen är att vid en framtida granskning – av regulator, motpart eller domstol – kunna visa att modellens utveckling kan rekonstrueras och att eventuella påståenden om partiskhet eller felaktigheter kan utredas. Utan logg är systemet effektivt en black box också rättsligt sett, vilket innebär att försvar mot anspråk blir kraftigt försvagat.

4.2.5 Åtkomstkontrollsystem

Möjliggör spårbar åtkomst till företagshemligheter och utgör därmed ett FHL-relaterat krav (FHL 2 § om "rimliga åtgärder") och samtidigt ett krav under AI-förordningen och MDR. Cesar-incidenten (Bilagan avsnitt 2.6.3) illustrerar konsekvensen av otillräcklig åtkomstkontroll på flera nivåer, hans åtkomst återkallades inte vid avgång, men än mer bekymmersamt var att det inte fanns någon mekanism för att detektera otillåten användning. Ett välfungerande åtkomstkontrollsystem ska inte enbart begränsa åtkomst utan även generera larm vid avvikande mönster och möjliggöra retroaktiv utredning.

Skillnaden mellan ett förebyggande och ett detekterande system är central, det första skyddar mot lojala men okunniga användare, det andra skyddar mot illojala men kunniga.

4.3 Styrdokument och deras rättsligt bindande karaktär

För att de juridiska verktygen och IT-systemen ska få önskad effekt krävs styrdokument som binder STH internt. Det är emellertid alltför enkelt att "slap a policy on it" (att skapa ett styrdokument som man kan peka på när någon ställer kritiska frågor) utan att den underliggande arbetsprocessen verkligen förändras. Policyarbete måste därför betraktas som en aktiv, kontinuerlig verksamhet som integreras i rutinerna på ett sätt som ger reell compliance, inte symbolisk.

Den följande genomgången identifierar de centrala styrdokumenterna och, för vart och ett, det sakliga skälet till dess existens samt de intressen och invändningar som styrdokumentets utformning måste hantera.

4.3.1 IP-policy (Detta är något som redan existerar men som bör kontrolleras)

En väl utformad IP-policy reglerar hur lärarundantaget hanteras, vilka standardformuleringar som ska användas i forskningskontrakt, och hur Innovationskontoret involveras inför externa avtal. Skälet är att lärarundantaget i sin lagtext är knapphändig – LAU (1949:345) är från en tid där varken modern AI eller industriell kontraktsforskning fanns på horisonten. Dess tillämpning på samtida forskning lämnar betydande tolkningsutrymme. Utan policy hanteras varje fall enskilt, vilket genererar både olikbehandling mellan forskare och ständig friktion mellan forskarsamhället och innovationskontoret. Med policy får forskaren förutsebarhet och universitetet konsistens. Dess dispositivitet utgör också en möjlighet för att kunna hantera gränsöverskridande frågor där flera intressenter berörs på ett tillfredställande sätt.

Policyn bör fastställas av rektor genom rektorsbeslut för att binda anställda kraft av arbetsledningsrätten enligt anställningsförordningen och högskoleförordningen (1993:100). Den måste samtidigt tillämpas av en organisation som faktiskt har förmåga att svara på frågor i realtid, när en professor har en konkret fråga om hur lärarundantaget förhåller sig till en specifik finansiärsklausul, kan man inte förlita sig på att kunskapen finns i organisationen per automatik. Policyn behöver därför kompletteras med en kunskapsfunktion (se nedan om centrala arbetsgrupper).

4.3.2 Datapolicy

Riktlinjer för forskningsdata, anonymisering, datadelning och samtyckeshantering, fastställd av rektor och förankrad i universitetsstyrelsen. Skälet är detsamma som ovan: lagtextens nivå räcker inte. GDPR är en allmän förordning vars tillämpning på forskningsdata kräver betydande operationalisering. När en doktorand står inför ett konkret val som exempelvis vilken rättslig grund åberopas, krävs etikprövning, hur ska data pseudonymiseras, kan svaret inte rimligen sökas i förordningstexten direkt. Policyn ska översätta GDPR och patientdatalagen till handlingsdirektiv som forskaren kan använda.

4.3.3 Publiceringspolicy

Detta är ett av de mest känsliga styrdokumenterna och förtjänar fördjupad behandling. Dess syfte är inte att begränsa publicering – tvärtom är dess primära funktion att möjliggöra ansvarsfull publicering på ett sätt som inte oavsiktligt skadar andra nyttiggörandespar.

Det rättsliga problem som policyn ska lösa är följande. Enligt EPC art. 54 förstörs nyhetskravet absolut av varje föregående offentliggörande, oavsett om det skett av uppfinnaren själv. En konferenspresentation, ett preprint eller ett föredrag på en internationell workshop kan därmed permanent omindetgöra möjligheten att patentera en uppfinning som potentiellt har stort kommersiellt värde. Det aktuella ärendet illustrerar risken, Berits MIT-konferenser har enligt henne själv hållits på "metanivå", men exakt vad som offentliggjordes (inklusive eventuella oavsiktliga utsvävningar) är inte rekonstruerbart i efterhand (Bilagan, intervjuanteckningar). Om nyhetshindrade material har spridits, är konsekvensen för KA01–KA03-patenteringen potentiellt allvarlig.

Samtidigt är publicering den primära akademiska valutan. För forskaren utgör publicering grunden för anslag, internationell synlighet och professionellt anseende. Den akademiska friheten enligt 1 kap. 6 § högskolelagen (1992:1434) har ett konstitutionellt skydd som inte godtyckligt kan inskränkas av administrativa mellanled. En policy som upplevs som godtycklig gatekeeping kommer att möta betydande motstånd från forskarsamhället, och kringgås i praktiken, vilket innebär att dess compliance-värde sjunker till noll.

Policyn måste därför designas för att balansera dessa intressen. Anmälningstiden (den period mellan invention disclosure och faktisk publicering under vilken Innovationskontoret prövar) ska vara så kort som möjlig utan att underminera prövningens kvalitet. En frist på 30 dagar är typiskt rimlig, möjligen 60 dagar i exceptionella fall där en patentansökan måste prepareras parallellt. Längre frister upplevs som hindrande och kringgås. Beslutskriterierna ska vara transparenta och snäva, presumtionen ska vara godkännande, och avslag eller villkorad publicering ska kräva substantiella skäl såsom konkret nyhetsrisk för en pågående eller planerad patentansökan och materiell skadlighet för en bindande tredjepartsklausul (typiskt en STMAB-typ kontraktforskningsklausul).

Forskarens perspektiv på processen är centralt. Forskaren tänker – och bör tänka – i termer av akademisk frihet, tidiga publikationsfönster (där prioritet i förhållande till konkurrerande forskargrupper är viktig), karriärincitament och bibehållen kontroll över sin egen forskningsagenda. Om policyn upplevs hota dessa intressen kommer den att möta motstånd. Om den däremot upplevs som ett serviceinstrument, där Innovationskontoret hjälper forskaren att navigera mellan publicering och patenterbarhet blir den en del av forskningsmiljön snarare än ett yttre tvång.

Innovationskontorets perspektiv är komplementärt, kommersialiserbara forskningsresultat representerar materiella värden för universitetet, finansierarna och i förlängningen samhället. En oavsiktlig nyhetsdestruktion kan kosta tiotals miljoner i förlorat kommersialiseringsvärde. En tredje part (STMAB-typ kontraktforskningspartners, MIT som visiting institution, EU-finansierare) kan ha bindande klausuler som begränsar publiceringsfrihet, och om dessa överträds riskerar STH avtalsbrott.

Den nyanserade läsningsen är att en publiceringspolicy aldrig kommer att möta enhälligt stöd. Företrädare för stark akademisk frihet kommer att kritisera den för att utgöra otillåten administrativ inskränkning av forskningens kärna, företrädare för kommersialiseringsperspektivet kommer att kritisera den för att vara för tillåtande och för att lämna alltför mycket utrymme för felbedömningar. Den verkliga uppgiften är inte att optimera för enhälligt stöd, utan att skapa en process som är tillräckligt snabb för att inte hindra forskningens tempo, tillräckligt rigorös för att fånga de fall där substantiella värden står på spel, och tillräckligt transparent för att forskare ska kunna förutse utfallet och rätta sig efter processen utan upplevd godtycklighet. Procedurella skyddsmekanismer (skriftlig motivering vid avslag, möjlighet till omprövning, snabbprövningsspår för uppenbart icke-IP-relevanta publikationer) är inte överflödiga tillägg utan grundförutsättningar för policyns legitimitet.

4.3.4 Etikriktlinje

En etikriktlinje operationaliserar etikprövningslagen (2003:460) och vägleder forskare i ansökningsprocessen mot Etikprövningsmyndigheten. Detta är särskilt centralt mot bakgrund av att etikprövningstillstånd är en förutsättning för art. 9.2 j GDPR, vilket diskuterats utförligt i avsnitt 3.3.1 ovan. Riktlinjens funktion är att forskaren ska kunna identifiera när etikprövning krävs utan att behöva läsa lagen i sin helhet, och att processen för ansökan ska vara dokumenterad så att den inte upptäcks som flaskhals först när projektiden redan är pressad.

4.3.5 Avtalspolicy

Denna anger delegationsordning för avtalsskrivande – vem får binda STH för vilka belopp och vilka avtalstyper – för att säkerställa att avtal är giltigt slutna enligt fullmaktsläran. Skälet är dels formellt (avtalsbinding kräver behörighet), dels operativt, utan tydlig delegationsordning kommer antingen för många frågor att fastna hos rektor, eller – alternativt – för många avtal att tecknas av personer som saknar reell behörighet, vilket genererar en dold portfölj av potentiellt ogiltiga åtaganden.

4.3.6 Den rättsligt bindande karaktären

För att styrdokumentet ska vara rättsligt bindande gentemot STH:s anställda krävs ett beslut av behörigt organ (rektor eller universitetsstyrelsen beroende på fråga) i enlighet med arbetsordningen, publicering i internt regelverk, och förankring i kollektivavtal där frågorna gränsar till arbetsrättsliga förhållanden (typiskt konkurrensklausuler i anställningsavtal). Gentemot externa parter binder styrdokumentet endast indirekt – det är de individuella avtalen som binder, men styrdokumentet styr vilka avtal som faktiskt sluts.

4.3.7 Centrala arbetsgrupper för regulatorisk efterlevnad

För att styrdokumentet ska efterlevas och för att STH med rimliga medel ska kunna upprätthålla compliance bör en eller flera centrala arbetsgrupper etableras vars uppgift är att löpande tolka, implementera och utveckla regulatoriska frågor. Den frestande lösningen är att etablera en "compliance-gestapo" – en kontrollfunktion som granskar och bestraffar avvikelser. Erfarenhetsmässigt är denna modell innovationshämmande: forskare lär sig att undvika kontrollfunktionen snarare än att samverka med den, varvid problemen flyttas under ytan i stället för att lösas.

Den modell som istället bör etableras är expertgrupperna som arbetshjälp. Arbetsgrupperna ska bestå av personer med både teknisk och juridisk insikt, så att de kan möta forskarens fråga inom dess egen logik och översätta den till en juridisk strategi. Forskaren ska söka sig till gruppen för att få hjälp att göra rätt, inte för att slippa straff för att ha gjort fel. En lämplig arbetsfördelning innefattar separata grupper för (i) dataskydd och hälsodata, (ii) immaterialrätt och företagshemligheter, (iii) medicinteknisk och AI-rättslig reglering, samt (iv) avtalsförhandling och bolagsfrågor, alla samordnade under en central ledning som säkerställer enhetlig tolkning.

Analogin är hur ett försäkringsbolag arbetar med tolkning av försäkringsvillkor: kontinuerligt, tvärfunktionellt, med uttryckligt ansvar för att gråzonsfrågor utreds och dokumenteras innan de blir konkreta tvister. Forskare kan inte rimligen förväntas hålla reda på samtliga regulatoriska detaljer i ett dynamiskt regelverk; arbetsgruppernas funktion är att tänka det forskaren inte själv kan tänka, och att översätta detta till handlingsbar vägledning. Genom denna modell blir compliance en resurs snarare än en belastning för forskningsmiljön – vilket är förutsättningen för att den faktiskt ska upprätthållas.

5 Framtida organisering av juridiska avdelningen

5.1 Organisering

Den nuvarande juridiska kapaciteten vid Innovationskontoret är primärt reaktiv – den involveras typiskt först när ett konkret avtal ska skrivas eller en konflikt har uppstått. Det aktuella ärendet visar varför detta är otillräckligt. Att samtyckesgapet för KA06 – gällande patientdata insamlad av Anders cirka tjugo år tillbaka – inte uppmärksammats förrän vid den nuvarande kommersialiseringsprövningen, att Cesars åtkomstbehörighet inte återkallades vid hans avgång, och att STMAB:s patentansökan kommit STH till känna utan att en parallell strategi varit förberedd – alla dessa utfall är symptom på samma underliggande organisatoriska problem: juridisk kompetens kommer in för sent i processen.

Avdelningen bör därför organiseras kring en proaktiv modell med tre huvudfunktioner. Kontraktsfunktionen bär ansvaret för avtalsmallar, klausulbibliotek och förhandlingsstöd, samt för CLM-systemets förvaltning och deadlinebevakning. Compliance-funktionen ansvarar för GDPR, MDR, AI-förordningen, etikprövning och OSL/TF-frågor, samt för utbildning och DPIA-stöd. IAM-funktionen ansvarar för intellektuella tillgångar, IA-register, patentstrategi, företagshemligheter och chain-of-title-konsolidering inför kapitalisering.

Skälet till just denna trefunktionsuppdelning är att den korresponderar mot olika tidshorisonter och olika typer av juridisk kompetens. Kontraktsfunktionen är operativ och genomförandestyrd; compliance-funktionen är regulatorisk och kräver kontinuerlig omvärldsbevakning av föränderlig EU-rätt; IAM-funktionen är strategisk och kräver långsiktigt portföljtänkande.

En jurist kan vara expert på det ena området utan att vara det på de andra, och om alla tre slås samman i en odifferentierad enhet riskerar man att den mest brådskande funktionen (typiskt kontraktsfunktionen) tränger ut den mest strategiska (IAM-funktionen) i den dagliga prioriteringen. Det är just denna mekanism som förklarar varför IAM-frågor ofta kommer i andra hand i universitetsmiljöer.

Det finns flera alternativa organisatoriska modeller som har övervägts. En fullt centraliserad modell, där all juridisk kompetens vid universitetet samlas i en enda enhet har fördelen av enhetlighet och stordriftsfördelar, men nackdelen att den blir avlägsnad från den operativa

forskningsmiljön och därmed riskerar att förbli reaktiv snarare än proaktiv. En fullt decentraliserad modell, där jurister är inbäddade i respektive forskningsdivision har fördelen av närhet till verksamheten men nackdelen av silostänkande, ojämn kvalitet och inkonsekvent juridisk praxis.

Den modell som rekommenderas är hybrid, en centralt placerad expertfunktion vid Innovationskontoret (de tre funktionerna ovan), kompletterad med utpekade kontaktpunkter (legal liaisons) i större forskningsmiljöer som fungerar som första-linje-kontakt och kunskapsförmedlare. Modellen följer principen "hub and spoke": centralt djup med lokal närvaro.

För att de tre funktionerna inte ska utvecklas till silos krävs ett uttryckligt samverkansmandat. Varje större forsknings- och kommersialiseringsprojekt (definierat enligt en tröskel som rektor eller arbetsgrupp fastställer) ska tilldelas ett tvärfunktionellt projektteam med representanter från alla tre funktionerna. Denna princip korresponderar mot det tvärvetenskapliga arbetssätt som det aktuella ärendet illustrerar nödvändigheten av, en isolerad kontraktsjurist hade fångat STMAB-klausulerna men missat samtyckesgapet, en isolerad compliance-jurist hade fångat samtyckesgapet men missat patentstrategin, en isolerad IAM-jurist hade fångat patentstrategin men missat att STMAB-avtalets klausuler kontraktuellt begränsar handlingsutrymmet. Endast den samlade kompetensen ger den fullständiga bilden.

5.2 Nödvändiga juridiska kompetenser

Avdelningen behöver tvärvetenskaplig kompetens som täcker följande områden, med minst en seniorjurist per område: avtalsrätt, immaterialrätt och företagshemligheter, dataskyddsrätt (GDPR, patientdatalagen, EHDS), medicinteknisk reglering (MDR, IVDR), AI-rätt (AI-förordningen), bolagsrätt (för spin-off-strukturering), arbetsrätt (för konkurrensklausuler och uppfinnarrättigheter), samt offentlig rätt (TF, OSL, förvaltningslagen, högskoleförordningen).

Skälet till denna bredd är att de fyra nyttiggörandelogikerna i avsnitt 2 ovan korsbefruktar varandra, en publiceringsfråga (logik 1) kan utlösa en kontraktsforskningskonsekvens (logik 2), som i sin tur påverkar en avknoppningsstrategi (logik 3) och ett dataplattformssamarbete (logik 4). En jurist som endast behärskar ett av dessa områden kommer att missa korssamband. Den moderna universitetsjuristen behöver vara T-formad med djup specialisering inom ett område men med tillräcklig breddförståelse för att identifiera när ett ärende går utanför det egna området och kräver kollegans expertis. T-formen är viktig, en organisation av enbart generalister blir ytlig, en organisation av enbart djupa specialister blir oförmögen att samverka.

5.2.1 Dataskydd och AI

Dataskyddsrätten och AI-rätten förtjänar särskild kommentar. Båda områdena utvecklas i hög hastighet, med ny praxis från CJEU och nationella tillsynsmyndigheter och med kompletterande sekundärrättsakter. Det räcker inte att ha lärt sig GDPR vid dess ikraftträdande 2018, kontinuerlig omvärldsbevakning är en del av tjänsteutövningen, vilket

innebär att kompetensförsörjningen i dessa områden inte kan göras genom punktinsats utan genom långsiktig investering i den anställda juristens utveckling. Detta har konsekvenser för rekryteringen: STH bör vara berett att betala kompetensutvecklingsbudgetar och konferensdeltagande som ligger över genomsnittet för en akademisk myndighet.

Därutöver behövs teknisk grundförståelse, minst en jurist med dokumenterad bakgrund i datavetenskap, medicinteknik eller motsvarande för att möjliggöra meningsfull dialog med forskare och tekniska team. Den tekniska förståelsen är inte enbart en bonus utan en grundförutsättning för att juridiska bedömningar ska bli korrekta. En jurist som inte förstår skillnaden mellan en tränad modell och dess underliggande träningsdata kan inte rätt bedöma var de relevanta rättsobjekten ligger. En jurist som inte förstår vad ett "intended purpose" tekniskt innebär för en CDSS-mjukvara kan inte rätt klassificera den under MDR. Internationell erfarenhet av kontraktsforskning, plattformssamarbeten med utländska universitet och PCT-patenteringsprocesser bör finnas tillgänglig, antingen genom intern kompetens eller genom etablerade externa konsultrelationer.

5.3 Avdelningens framtida roll

Den juridiska avdelningens framtida roll bör formuleras som strategisk möjliggörare snarare än reaktiv kontrollfunktion. Detta är inte en tom slogan utan en konkret omformulering av arbetsmetodiken. I praktiken innebär det att avdelningen bör (a) involveras tidigt i forsknings- och innovationsprojekt, helst redan vid forskningsfinansieringsansökan, (b) tillhandahålla utbildning och rådgivning till forskare i löpande verksamhet, (c) granska och godkänna externa avtal innan undertecknande, (d) genomföra årliga IAM-revisioner av strategiskt viktiga forskningsmiljöer, och (e) representera STH i förhandlingar med externa partners inom ramen för delegerad avtalsskrivanderätt.

Den kulturella förändringen som denna omformulering kräver är icke-trivial. En reaktiv juridisk funktion svarar typiskt på frågor med "nej" som default, varje ny åtgärd är en potentiell risk, och försiktighetsprincipen säger att man hellre stoppar än tillåter. En möjliggörande juridisk funktion svarar med "ja, här är hur" innebär att varje projekt har en juridisk lösning om man arbetar tillräckligt tidigt och tillräckligt strukturerat. Övergången kräver att juristen tar ansvar för att leverera en framkomlig väg, inte enbart för att identifiera hindren.

Detta är ingen önskedrömsbild av juridisk service. Det förutsätter tillräcklig kompetens för att formulera lösningar – inte bara identifiera problem, tillräcklig auktoritet att binda STH till de lösningar som föreslås och tillräcklig närhet till verksamheten för att förstå vad som faktiskt är funktionellt. Utan kompetens saknas trovärdighet, utan auktoritet saknas effekt, utan närhet saknas relevans.

Paradoxen i den moderna universitetsjuridiken är att forskarens reella autonomi förutsätter en mer sofistikerad juridisk infrastruktur, inte en mindre. En forskare i en juridiskt välorganiserad miljö behöver mindre tid på regulatoriska frågor, eftersom infrastrukturen tar

hand om dem. Den juridiska arkitekturen ger forskaren utrymme att fokusera på forskningen. En forskare i en juridiskt undertryckt miljö måste själv fungera som sin egen juridiska rådgivare, vilket både underminerar forskningstiden och genererar de typer av oavsiktliga regelöverträdelser som det aktuella ärendet illustrerar. Denna paradox är central för förståelsen av avdelningens roll, ju mer kapacitet avdelningen utvecklar, desto friare blir forskningen.

5.4 Placering av det juridiska ansvaret

Det juridiska ansvaret bör vara fördelat över tre nivåer. På universitetsnivå bör chefsjuristen vid Innovationskontoret ha en dubbel rapporteringslinje. Direkt till rektor för principiellt strategiska frågor (typiskt ärenden som rör myndighetsroll, principiella IP-positioner eller eskalerande compliance-incidenter), och löpande operativt till Ulf Petrusson som chef för Innovationskontoret. Skälet till den dubbla rapporteringen är att vissa frågor kräver att juristen kan vända sig direkt till rektor utan att passera mellanled. Ett typiskt fall där är rektor själv är beslutsfattare eller där frågan rör styrning av Innovationskontoret som sådant. En enkel rapporteringslinje genom Innovationskontoret skulle riskera att försvaga juristens förmåga att eskalera vid behov. Kontakt med universitetsförvaltningens juridiska funktion (för exempelvis arbetsrätt och allmänna myndighetsfrågor) bör ske enligt en formaliserad gränsdragningsöverenskommelse för att undvika dubblerade insatser och inkonsekvent praxis.

På holdingbolagsnivå bör STH:s holdingbolag ha tillgång till juridisk rådgivning antingen genom intern jurist eller genom servicelinjeavtal med Innovationskontorets juridiska avdelning. Holdingbolaget fungerar i typfallet som överbryggande struktur mellan universitetet och avknoppningarna; dess juridiska behov är därför både bolagsrättsliga (aktieägaravtal, värderingsfrågor, kapitaliseringsstrukturer) och kommersialiseringsstrategiska (licensiering från universitet, optionsavtal med spin-offs).

På bolagsnivå (avknoppningar) bör spin-off:en ha egen, oberoende juridisk rådgivning så snart kapital tillförs, eftersom intressekonflikten mellan universitetet och bolaget då materialiseras. Det är på denna punkt som många universitetssystem brister. Så länge spin-off:en är en abstraktion eller en tunt kapitaliserad startup, kan Innovationskontorets jurister rimligen företräda båda sidor i transaktionen. Så snart riskkapital tillförs och värderingar fastställs divergerar emellertid intressena, universitetet vill maximera sin licensavgift eller ägarandel och bolaget vill minimera den. En jurist som försöker företräda båda sidor i den situationen befinner sig i en uppenbar intressekonflikt. Spin-off:en behöver därför oberoende juridisk rådgivning från det moment då sådan konflikt uppstår, och Innovationskontoret bör proaktivt informera grundarna om denna nödvändighet snarare än att låta dem upptäcka konflikten i mitten av en kapitaliseringsförhandling.

Slutligen är det värt att uttryckligen formulera vad denna organisation inte ska vara. Den ska inte vara ett självständigt maktcentrum som agerar parallellt med Innovationskontorets övriga

ledning, den ska inte vara en byråkratisk filtreringsfunktion som drar ut tiden för varje beslut och den ska inte vara en kommersiell rådgivningsfirma som primärt prioriterar kapitaliseringseffektivitet. Den ska vara en integrerad del av universitetets uppdrag att förena forskning, utbildning, samverkan och nyttiggörande på ett sätt som är rättsligt försvarbart, regulatoriskt sunt och institutionellt långsiktigt hållbart.

6 Slutsatser och rekommendationer till ledningen

För att STH ska kunna hantera akademisk forskning och nyttiggörande genom avtal och avtalshantering på det sätt som rektor efterfrågar krävs åtgärder på tre nivåer, omedelbara åtgärder i det aktuella ärendet, strukturella åtgärder som etablerar det operativa ramverk som beskrivs i denna PM samt organisatoriska åtgärder för den juridiska avdelningens framtida arbete. Innovationskontoret rekommenderar följande prioriterade åtgärds paket.

6.1 Omedelbara åtgärder i det aktuella ärendet

I det aktuella ärendet bör Innovationskontoret skyndsamt vidta de åtgärder som detaljerats i avsnitt 3.2.4: ansökan om etikprövningstillstånd för KA06 enligt 6 § etikprövningslagen, omedelbar inventering och eventuell återkallelse av åtkomstbehörigheter för att hantera Cesar-incidenten, kontraktuell avgränsning mellan CDSS-mjukvaran och X1-hårdvaran för att etablera Freedom-to-Operate, samt prioritetsetablering för STH:s egen patentansökan. Dessa åtgärder är inte enbart operativa svar på de tre dokumenterade riskpunkterna utan visar samtidigt vad det operativa ramverket från avsnitt 3.2 i praktiken kräver – och tjänar därmed som test av STH:s nuvarande kapacitet.

6.2 Strukturella åtgärder

På strukturell nivå rekommenderas följande åtgärder, listade efter prioritet.

För det första bör en IP-policy och en datapolicy fastställas genom rektorsbeslut före utgången av andra kvartalet, med uttrycklig hantering av lärarundantaget, invention disclosure-process, datadelning och samtyckeshantering. Policyerna ska explicit knyta an till de objektifieringsnivåer som beskrivs i avsnitt 3.1 och till det operativa ramverket i avsnitt 3.2, och ska kompletteras med konkreta arbetsprocesser snarare än utgöra symbolisk dokumentation.

För det andra bör en avtalspolitik med tydlig delegationsordning för avtalsskrivande beslutas, inklusive ett standardklausulbibliotek differentierat efter utnyttjandelogik enligt det resonemang som utvecklas i avsnitt 3.1.6 – det vill säga inte enbart efter avtalstyp.

För det tredje bör ett Contract Lifecycle Management-system upphandlas och driftsättas. Systemets integration med universitetets diarieföring ska designas med sekretessskyddet som primär designprincip, i enlighet med vad som utvecklas i avsnitt 4.2.

För det fjärde bör de centrala arbetsgrupper för regulatorisk efterlevnad som beskrivs i avsnitt 4.3 etableras, med uttryckligt mandat att fungera som rådgivande resurs för forskarna snarare än som kontrollfunktion.

6.3 Organisatoriska åtgärder

På organisatorisk nivå rekommenderas följande åtgärder.

För det femte bör juridiska avdelningen omorganiseras enligt den trefunktionsmodell som beskrivs i avsnitt 5.1 – kontrakt, compliance och IAM som separata funktioner med uttryckligt samverkansmandat – med rekrytering av seniorkompetens inom dataskyddsrätt, medicinteknisk reglering och AI-rätt enligt 5.2.

För det sjätte bör en formaliserad samverkansöverenskommelse mellan Innovationskontorets juridiska avdelning och universitetsförvaltningens juridiska funktion fastställas för att undvika gränsdragningskonflikter, kompletterad med en överenskommelse om hur spin-off:er ska tillhandahållas oberoende juridisk rådgivning vid kapitalisering enligt 5.4.

6.4 Avslutande reflektion

Det aktuella ärendet illustrerar att moderna kommersialiseringsprocesser i medicinteknisk forskning kräver en juridisk arkitektur som är såväl bredare som djupare än vad universitetets nuvarande funktioner är dimensionerade för. Bredden består i att flera regelverk – patenträtt, dataskyddsrätt, medicinteknisk reglering, AI-rätt, företagshemlighetskydd, offentlighet och sekretess, etikprovning – samverkar och ofta står i inbördes spänning. Djupet består i att enskilda forskningsmiljöer behöver kunna verka under flera utnyttjandelogiker samtidigt utan att en logik underminerar de andra.

Den dual-track-modell som föreslås i Bilagan, och som utvecklas teoretiskt i avsnitt 3.3 i denna PM, är inte en kompromiss mellan compliance och kommersiell ambition. Den är den kontraktsmässigt och institutionellt försvarbara strukturen som tillåter både utilitaristiska och kommersiella mål att uppnås parallellt. Dess implementering är i grunden en avtalsteknisk och organisatorisk uppgift som faller inom Innovationskontorets mandat – men dess legitimitet förutsätter att rektor genom de styrdokumentsbeslut som föreslås i 6.2 skapar de institutionella ramarna inom vilka Innovationskontoret kan verka.